

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

16-17 листопада 2023 року

Київ 2023

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16-17 листопада 2023 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 290 с.

Видання містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the IV International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 11 від 23 листопада 2023 р.)

ISBN 978-617-8171-09-4

© Інститут землекористування НААН України, 2023
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2023

Рибіна О. І.

к.е.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

Горлов О. А.

студент групи ГТЗ 2201м

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Удосконалення організації використання земель сільськогосподарського призначення є актуальним завданням для багатьох країн, особливо для тих, де сільське господарство є ключовим сектором економіки і виконує важливу роль у збільшенні продуктивності сільського господарства та стабільності розвитку регіонів. Це може сприяти підвищенню продуктивності, ефективності використання ресурсів та стійкості довкілля.

Удосконалення організації використання земель сільськогосподарського призначення має на меті забезпечити ефективне використання земельних ресурсів, підвищення врожайності та якості сільськогосподарських культур, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та забезпечення сталого розвитку.

Одним з ключових напрямків удосконалення організації використання земель сільськогосподарського призначення є підвищення врожайності за рахунок використання сучасних агротехнологій. Це включає впровадження ефективного використання добрив, використання нових сортів рослин, застосування захисних систем вирощування. Крім того, необхідно забезпечити управління землекористуванням, враховуючи збереження належної родючості обґрунтованості та його оптимального використання. Ключовими аспектами удосконалення організації

використання земель сільськогосподарського призначення є також раціональне планування сільськогосподарського виробництва, використання землі для різних категорій функціонального призначення (виросування харчових культур, виробництво сировини, лісорозведення тощо), а також забезпечення постійного контролю та моніторингу за використанням цих земель.

Важливо також розвивати інноваційні підходи, такі як використання високотехнологічного обладнання, автоматизація процесів виробництва, впровадження цифрових технологій в аграрний сектор. Це допоможе підвищити продуктивність роботи, знизити витрати та підвищити результативність використання земель. Необхідно також сприяти розвитку фермерських господарств та підприємницької діяльності в сільському господарстві, що сприяє ефективному використанню земельних ресурсів і підвищенню рівня життя сільського населення.

Загалом, удосконалення організації використання земель с.-г призначення - це складний і багатогранний процес, який вимагає системного підходу та співпраці з усіма зацікавленими сторонами. Ось декілька рекомендацій, які можуть сприяти покращенню організації використання земель с.-г. призначення:

1. *Землекористування та планування*: Важливо остаточно вивчити географічні особливості та потенціал земельного ресурсу в конкретній місцевості. Розробка довгострокових планів розвитку сільськогосподарського сектора та землекористування допоможе налаштувати оптимальне використання землі для різних видів сільськогосподарської діяльності.

2. *Підтримка фермерів*: Створення сприятливого середовища для малих і середніх сільськогосподарських підприємств, таких як надання фінансової підтримки, доступ до кредитів, навчання та консультування, може сприяти покращенню організації використання землі. Також важливо стимулювати співпрацю між фермерами та спільними агропроектами для ефективного використання земельних ресурсів.

3. *Використання сучасних технологій*: Впровадження новітніх технологій у виробництво може підвищити ефективність використання землі. Наприклад, використання сучасних систем зрошення та автоматизації процесів вирощування рослин може забезпечити раціональне використання води та добрив.

4. *Захист навколишнього середовища*: важливо забезпечити екологічно стійке виробництво, використовуючи методи органічного сільського господарства та зменшуючи використання хімічних засобів захисту рослин. Також слід розробити план дій щодо управління відходами та використанням стічних вод.

5. *Розвиток інфраструктури*: Будівництво доріг, складських споруд, системи зрошення та дренажу для підтримки сільського господарства.

6. *Законодавчі заходи*: Перегляд і вдосконалення законодавства щодо використання, оренди та купівлі-продажу земельних ділянок.

7. *Залучення громади*: Активізація громадськості в ухвалених рішеннях, пов'язаних із земельними питаннями, ведення діалогу між землекористувачами, державою та громадою.

8. *Запровадження інновацій*: Впровадження сучасних агротехнологій, механізмів, використання дронів для моніторингу земельних ділянок.

9. Моніторинг та контроль: Постійне спостереження та оцінка використання земель можуть допомогти виявити проблеми та зробити корективи в організації використання земель с.-г. призначення. Впровадження геоінформаційних систем та супутникового моніторингу може бути корисним інструментом для організації використання земель с.-г. призначення.

Геоінформаційні системи (ГІС) можуть збирати, аналізувати та візуалізувати географічні дані про земельні ресурси, що сприяє кращому розумінню результату з використанням землі. Вони допомагають керувати та контролювати різні аспекти сільськогосподарського виробництва, такі як розташування полів, стан обґрунтованості, використання добрив та зрошення. Супутниковий моніторинг дає можливість підтримувати регулярні оновлення про стан земельних угідь за допомогою супутникових знімків. Це дозволяє виявляти зміни у використанні землі, такі як розширення або зменшення сільськогосподарських ділянок, контролювати стан рослинності та виявляти проблеми зменшення чи недостатнього використання добрив. За допомогою супутникового моніторингу можна забезпечити більш точні дані для прийняття рішень та планування.

Впровадження геоінформаційних систем та супутникового моніторингу може допомогти фермерам і владі ефективно використовувати земельні ресурси, досягти більшої продуктивності та зменшити негативний вплив на довкілля. При цьому важливо забезпечити доступність цих технологій та навчання відповідному персоналу для їх успішного використання. Для успішного розвитку всіх галузей сільського господарства, підвищення життєвого рівня населення та зміцнення економіки в цілому важливо впроваджувати різноманітні заходи з підвищення ефективності використання землі. Проте, це можливо лише за умови ґрунтового вивчення якості землі, урахування регіональних особливостей сільськогосподарського виробництва та врахування економічних і правових аспектів господарювання.

Підсумовуючи, можемо зробити висновок, що покращення організації сільськогосподарського землекористування має важливе значення для досягнення стійких і продуктивних систем землеробства. Впроваджуючи такі стратегії, як зонування земель, точне землеробство, співпраця та стійкі практики, ми можемо забезпечити ефективне використання сільськогосподарських земель, що призведе до підвищення врожайності, охорони навколишнього середовища та продовольчої безпеки.

Список використаних джерел

1. Даугуль В., Алексенко А. Актуальні питання використання земель сільськогосподарського призначення органами місцевого самоврядування. Х. : Фактор, 2018. 176 с.
2. Грещук Г. І. Землевпорядний механізм управління земельними ресурсами в сільському господарстві. Економічний дискурс. 2017. № 3. С. 101-108.
3. Лишенко М. О., Рибіна О. І. Земельна децентралізація в Україні: основні етапи та досягнення. Modern paradigm of public and private law amidst sustainable development : Scientific monograph. Vol. 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. 408 p. (p. 1-24) DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-331-6-19>
4. Рибіна О. І. Прогнозування шляхів використання земельних ресурсів на основі досвіду європейських країн [Електронний ресурс] / О. І. Рибіна, О. О. Сербін // Наукове забезпечення економічного розвитку, правового регулювання, управління, енергоефективності та провайдингу екоінновацій в аграрній і суміжних галузях в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-

практичної конференції, (Полтава, 28 квітня 2021 р.). – Полтава : ПДАА, 2021. – С. 74-78.

Improvement of the organization of agricultural land use

Abstract. One of the key aspects in enhancing agricultural productivity is optimizing the utilization of agricultural land. This involves careful planning, efficient management, and sustainable practices. By improving the organization of agricultural land use, we can maximize crop yields, minimize environmental impact, and ensure long-term food security.

Lastly, adopting sustainable agricultural practices is essential for long-term land use organization. This includes practices such as crop rotation, cover cropping, and integrated pest management, which optimize soil health, biodiversity. These practices not only enhance productivity but also reduce the reliance on synthetic inputs and mitigate the negative environmental impacts associated with conventional agriculture.